

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KOCAELİ İZMİT BELEDİYESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2020

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	8
7.	DENETİM BULGULARI	9
8.	EKLER.....	27

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: Gider Bütçesi ve Gerçekleşen Tutar.....	3
Tablo 2: Gelir Bütçesi ve Gerçekleşen Tutar.....	3
Tablo 3: Tahsilat Oranı Düşük Vergiler	23

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Değer Tespiti Yapılan Taşınmazların Muhasebe Hesaplarının Güncellenmemesi
2. Satışı Yapılan Taşınmazların Kayıtlı Değeri Yerine Satış Bedeli Üzerinden Kayıtlardan Çıkarılması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Teşkilat Yapısında Mevcut Olmayan Kadroların İhdas Edilmesi Ve Bu Kadrolara İşçi Olarak İstihdam Edilen Personelin Görevlendirilmesi
2. Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Sınavı Açılmadan Zabıta Müdürlüğü Kadrosu Kullanılarak Diğer Müdürlüklere Sınavsız Atama Yapılması
3. Özel Kalem Müdürlüğü Kadrosuna Yapılan Atamaların Memuriyete Sınavsız Giriş Yöntemi Olarak Kullanılması
4. İş Kanunu'na Tabi Olarak Çalışan İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması
5. İşçilere Yıllık Fazla Çalışma Sınırı Olan 270 Saatin Üzerinde Fazla Çalışma Yaptırılması
6. Sosyal Denge Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümler Konulması ve Sözleşme Süresinin Mahalli İdareler Seçim Tarihini Geçmesi
7. Doğrudan Temin ile Yapılan Mal Alımlarının Kamu İhale Kanunu'nun Belirlediği % 10 Sınırını Aşmasına Rağmen Kamu İhale Kurumunun Uygun Görüşünün Alınmaması
8. Bütçe Gelir Kesin Hesap Cetvelini Oluşturan Gelir Kalemlerinden Bazılarının Tahakkuk Tahsilat Oranının Düşük Seviyede Gerçekleşmesi
9. Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsil Edilmemesi
10. İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatı Almadan Faaliyette Bulunan İşyerlerine İlişkin Kapatma Kararı Yerine Süre Tanınarak İhtar Edilmesi
11. Gecekondu Kanunu Hükümlerine Göre Oluşturulması Gereken Fon Hesabının Oluşturulmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Kurumun temel mevzuatı, 5393 sayılı Belediye Kanunu'dur. Bu Kanun'da kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar ve ayrıntıları düzenlenmektedir.

Belediyenin görev ve sorumluluklarının yer aldığı 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesi, belediyenin faaliyette bulunduğu alanların çerçevesini çizmektedir. Buna göre belediyenin faaliyet alanları aşağıdaki gibidir;

“Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;

a) İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 50.000'i geçen belediyeler, kadınlar ve çocuklar için koruma evleri açar.

b) (...) (1) Devlete ait her derecedeki okul binalarının inşaatı ile bakım ve onarımını yapabilir veya yaptırabilir, her türlü araç, gereç ve malzeme ihtiyaçlarını karşılayabilir; sağlıkla ilgili her türlü tesisi açabilir ve işletebilir; kültür ve tabiat varlıkları ile tarihi dokunun ve kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin korunmasını sağlayabilir; bu amaçla bakım ve onarımını yapabilir, korunması mümkün olmayanları aslına uygun olarak yeniden inşa edebilir. Gerekliğinde, öğrencilere, amatör spor kulüplerine malzeme verir ve gerekli desteği sağlar, her türlü amatör spor karşılaşmaları düzenler, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan sporculara belediye meclisi kararıyla ödül verebilir. Gıda bankacılığı yapabilir.”

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 6771 sayılı Kanunla değişik 8'inci maddesi ile yürütme yetkisi ve görevi Cumhurbaşkanına tanındığından Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi uygulamaya geçmiş ve bu değişikliğin mahalli idareler ve dolayısıyla belediyeler üzerinde etkisi; Anayasa'nın 123'üncü maddesinde gerçekleştirilen değişiklikle Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle de kamu tüzel kişiliği kurulabilmesi, 127'nci maddesinde

gerçekleştirilen değişiklikle de mahalli idarelerin belirli kamu hizmetlerinin görülmesi amacı ile kendi aralarında birlik kurmalarının Cumhurbaşkanının iznine tabi kılınması şeklinde gerçekleşmiştir.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 100'üncü maddesi gereğince;

a) Mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip etmek, sonuçlandırmak ve geliştirmek,

b) Mahalli idare yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek,

c) Mahalli idarelerin geliştirilmesi amacıyla araştırmalar yapmak, istatistiki bilgileri toplamak, değerlendirmek ve yayımlamak,

ç) Mahalli idareler personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek,

d) Mahalli idarelerin teşkilat, araç ve kadro standartlarını tespit etmek,

f) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğünün görevleri arasında sayılmıştır. Bu görevlerin yanında, Anayasa'nın 127'nci maddesi, 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 798 inci, 5393 sayılı Kanun'un 10, 45, 46 ve 47'nci maddesiyle İçişleri Bakanlığına belediyeler ile ilgili verilen vesayet yetkisi halen devam etmektedir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Belediye Kanunu'na uygun olarak İzmit Belediyesinin organları Belediye Meclisi, Belediye Encümeni ve Belediye Başkanı'ndan oluşmaktadır.

İzmit Belediyesinin 2019 Aralık ayı itibariyle 159'u memur, 175'i işçi, 67'si sözleşmeli personel ve 1043'ü şirket personeli olmak üzere toplam 1444 personeli bulunmaktadır.

İzmit Belediyesinin; %100 hisse oranına sahip olduğu Sarbaş inşaat özel eğitim sağlık akaryakıt gıda temizlik ticaret ve sanayi anonim şirketi, Bekaş Bilişim bayındırlık inşaat özel sağlık eğitim gıda turizm sanayi ve ticaret anonim şirketi adlarında aktif iki şirketi bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Tablo 1: Gider Bütçesi ve Gerçekleşen Tutar

KOD	AÇIKLAMA	Tahmini Bütçe (TL)	Gerçekleşen Bütçe (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
830	Bütçe Giderleri	300.000.000,00	251.585.644,49	84
830.1	Personel Giderleri	45.500.959,13	42.531.114,37	93
830.2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Gider.	7.666.050,82	7.119.294,39	93
830.3	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	146.995.243,94	139.234.720,09	95
830.5	Cari Transferler	11.651.289,93	7.748.857,94	67
830.6	Sermaye Giderleri	86.598.665,83	53.706.365,05	62
830.7	Sermaye Transferleri	1.587.790,35	1.245.292,65	78
830.9	Yedek Ödenek	15.000.000,00		

Tablo 2: Gelir Bütçesi ve Gerçekleşen Tutar

KOD	AÇIKLAMA	Tahmini Bütçe (TL)	Gerçekleşen Bütçe (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
800	Bütçe Gelirleri	300.000.000,00	203.694.781,85	68
800.1	Vergi Gelirleri	100.200.000,00	71.492.756,54	71
800.3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	22.500.000,00	14.796.442,26	66
800.4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	4.500.000,00	1.682.834,09	37
800.5	Diğer Gelirler	123.500.000,00	111.598.107,41	90
800.6	Sermaye Gelirleri	49.500.000,00	5.757.903,65	12
810	Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler	-200.000,00	-1.633.262,10	
810.01	Vergi Gelirleri		542.931,22	
810.03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri (-)		62.345,93	
810.05	Diğer Gelirler (-)		1.002.394,93	
810.06	Sermaye Gelirleri (-)		25.590,02	

Kurumdan alınan tablolar değerlendirildiğinde;

2019 yılı gerçekleşen bütçe gideri 251.585.644,49 TL'dir. Söz konusu giderlerin 42.531.114,37 TL'si Personel Giderleri, 7.119.294,39 TL'si Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri, 139.234.720,09 TL'si Mal ve Hizmet Alımları Giderleri, 7.748.857,94 TL'si Cari Transferler, 53.706.365,05 TL'si Sermaye Giderler, 1.245.292,65 TL'si Sermaye Transferlerinden oluşmaktadır.

2019 yılı için bütçe geliri 203.694.781,85 TL'dir. Söz konusu gelirlerin 71.492.756,54 TL'si Vergi Gelirleri, 14.796.442,26 TL'si Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri, 1.682.834,09 TL'si Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler, 111.598.107,41 TL'si Diğer Gelirler, 5.757.903,65'si Sermaye Gelirleri ile -1.633.262,10 TL Red ve İadelerden oluşmaktadır.

2019 yılı bütçe ödenek ve gerçekleşme rakamları incelendiğinde; gelir bütçesi rakamının tahakkuk tutarının altında bir oranda (%68) gerçekleştiği, gider bütçesinde ise bütçe ile öngörülen ödeneğin altında (%84) oranında bir gider yapıldığı gözlenmektedir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Belediyenin muhasebe kayıt sistemi, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 (M) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay’a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar’ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esasların 8’inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu,

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle

gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2009 yılında hazırlanan ve uygulama dönemi sona eren iç kontrol eylem planının revize edilmesi için, 2019 yılı ekim ayında belediye meclis kararıyla strateji geliştirme müdürlüğü kurulmuş olup, kurulan bu müdürlük tarafından kamu iç kontrol standartlarına uyum eylem planı çalışmaları devam etmektedir.

İş akış süreçleri İSO 9001 kalite yönetim sistemi çalışmaları kapsamında yapılmış olup, Müdürlükler bazında hazırlanan iş akış süreçlerinde; süreç kimliği, süreç girdi ve çıktıları, süreç yetki ve sorumlulukları, alt süreçler, diğer süreçlerle ilişkiler, süreç ekibi toplantı ve raporlama sistematigi, süreç planlaması, süreç akış şemaları bulunmaktadır.

Belediye etik komisyonu 26.06.2019 tarihli ve E.1476 sayılı yazı ile kurulmuş olup, 27.06.2019 tarih ve E.1488 sayılı yazı ile kişilere görevlendirme tebliğleri yapılmıştır. Belediyenin 2019 yıllık eğitim planında kamu yönetiminde etik ve etik davranış ilkeleri'ne yer verilmiş ve eğitim 25.04.2019 tarihinde düzenlenmiştir. Ayrıca tüm personele "Kamu Görevlileri Etik Sözleşmesi" imzalatılarak özlük dosyalarına konulmuştur. Etik ilkeleri belirlenmiş, kitapçık olarak basılmış ve personele dağıtılmıştır.

18.06.2019 tarihinde başkanlık oluru ile stratejik plan ekibi kurulmuş olup, belediye başkan yardımcıları ve birim müdürlerinden müteşekkil, personelin katılımıyla oluşturulmuştur. İdarenin kendi birimleri ve personelin katkılarıyla oluşturulmuş olan stratejik planın hazırlanma sürecinde gerekli toplantılar, 25 müdürlükten toplamda 60 personelin katılımı ile gerçekleşmiştir.

Kamu idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren stratejik plan, hazırlanırken Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının yayımlamış olduğu belediyeler için stratejik planlama rehberindeki süreçler takip edilmiştir.

Kurumun misyon, vizyon ve stratejik amaç ve hedefleri üst yönetimin onayı ile belirlenmiş olup performans programları, stratejik plan ve idare faaliyet raporlarında bunlara yer verilmiştir.

Evrakları ve önemli belgeleri imzalamaya ve onaylamaya yetkili kişilerin yazılı olarak belirlendiği imza yetkileri yönergesi oluşturulmuştur. 26.07.2019 Tarihli ve E.1807 sayılı yazı ve ekinde yer alan yetki devri belgeleri ile mevzuat gereği belediye başkanına ait yetki ve sorumluluklar müdürlük ve konu bazında, belediye başkan yardımcılarına devredilmiştir.

Her müdürlüğün meclis onayından geçen çalışma yönetmeliğinde uygun işe doğru personel görevlendirilmesine esas olmak üzere görev tanımları ve yetkinlikleri belirlenmiş olup, bu kriterler ve prosedürler çerçevesinde görevlendirilmeler yapılmaktadır.

Belediyede geçmiş dönemlerde hassas görevler konusu kalite yönetim sistemi çalışmaları kapsamında yapılan müdürlük süreç ve görev tanımlarında belirlenmiş olmakla birlikte, yeni kurulan strateji geliştirme müdürlüğü tarafından kamu iç kontrol standartlarına uyum eylem planı kapsamında yapılacak çalışmalarda KOS 2.6.1 eylemi çerçevesinde hassas görevlere ilişkin prosedürler revize edilmektedir.

Belediyenin eğitim prosedürüne istinaden yıl sonunda tüm müdürlüklere eğitim talep formu gönderilmekte ve müdürlüklerden gelen talepler eğitim talepleri takip formuna işlenerek gerek müdürlük talepleri gerek kurum ihtiyaçları doğrultusunda insan kaynakları ve eğitim müdürü ve bağlı belediye başkan yardımcısının değerlendirme toplantısı sonucunda yıllık eğitim planı hazırlanmaktadır. Yıl içerisinde planlı ve ani ihtiyaçlar doğrultusunda plan dışı hizmet içi eğitimler düzenlenmektedir.

Kurumun idare faaliyet raporunun hazırlanması maksadıyla birim faaliyet raporları ilgili mevzuat, stratejik plan ve performans programıyla belirlenen amaç ve hedeflere uygun olarak hazırlanmakta ve birimlerin güvence beyanları alınmaktadır.

Muhasebe yetkilisi, 10.12.2003 tarih ve 5018 sayılı Kanun'un 62'nci maddesi ile Muhasebe Yetkililerinin Eğitimi, Sertifika Verilmesi ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında

Yönetmelik'te belirtilen şartları taşımaktadır. 5018 Sayılı Kanun'da yer alan harcama yetkilisi ile muhasebe yetkilisi görevi aynı kişide birleşemez, malî hizmetler biriminde ön malî kontrol görevini yürütenler malî işlem sürecinde görev alamazlar, hükümlerine istinaden, mali hizmetler müdürlüğünde muhasebe yetkilisi olarak görev yapan birim müdürü, harcama yetkilisi olarak görev yapmamaktadır.

Kurumda iç denetçi ve mali hizmetler uzmanı çalışmamaktadır.

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'da yer alan limitleri aşan taahhüt ve sözleşme tasarıları ön mali kontrole tabi tutulmaktadır. Söz konusu Usul ve Esaslar'da yer alan ve ön mali kontrole tabi mali karar ve işlemlerin dışında ön mali kontrole tabi ilave bir karar veya işlem belirlenmemiştir.

Kurumun sağladığı hizmetlerden yararlananların şikayet ve önerilerinin alınıp değerlendirileceği otomasyon sistemi içinde “süper hizmet masası” olarak bir sistem kurulmuştur. Vatandaştan mail, telefon ya da şahsen başvuruların alındığı istek, şikayet ve öneri şeklindeki talepler sisteme işlenmekte ve hangi müdürlüğü ilgilendiriyorsa o müdürlüğe sistemden gönderilmektedir. Müdürlük talebi yerine getirdiğinde sistemden tarihi ile birlikte yazarak gönderilen başvuruyu kapatmaktadır. Kapatılan bu istek süper hizmet masası görevlilerinin ekranlarına düşmektedir. Ekrana düşen talep görüldüğünde süper hizmet masası görevlisi vatandaşı telefonla arayarak işin gerçekleştirildiğini ve memnuniyetini ölçmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İzmit Belediyesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Değer Tespiti Yapılan Taşınmazların Muhasebe Hesaplarının Güncellenmemesi

Belediye adına tapuda kayıtlı olan taşınmazların değer tespitinin yapıldığı ancak ilgili muhasebe hesaplarının bu değerler üzerinden kaydedilmediği görülmüştür.

Taşınmazların yönetimi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 44, 45, 47 ve 60'ıncı maddelerinde düzenlenmiştir. 5018 sayılı Kanun kapsamında olan kurum ve kuruluşların mülkiyetinde, yönetiminde ve kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve icmallерinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek üzere bu Kanun'un 44, 45 ve 60'ıncı maddelerine dayanılarak Maliye Bakanlığınca hazırlanan "Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik" 13.09.2006 tarih ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulmuştur.

Yönetmelik'in "Kayıt ve kontrol işlemleri" başlıklı 5'inci maddesinde, tapuda kayıtlı olan taşınmazların maliyet bedeli üzerinden, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenlerin ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınacağı düzenlenmiştir. Ancak bu taşınmazlardan maliyet ve rayiç bedeli belirlenemeyen taşınmazlar ile tapuda kayıtlı olmayan taşınmazlar başlığı altında yer alan taşınmazlardan sadece ekonomik olarak değerlendirmeye konu olanlar ile kamusal ihtiyaçlarda kullanılan taşınmazların, orta malları ve genel hizmet alanları başlığı altında yer alan taşınmazların ve de Bakanlık tarafından iz bedeli ile takip edilmesine karar verilen taşınmazların iz bedeli üzerinden kayıtlara alınacağı düzenlenmiştir.

17.03.2017 tarih ve 30010 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'te Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ile söz konusu Yönetmelik'te değişiklik yapılmıştır. Buna göre kurumların;

- 31.12.2017 tarihine kadar taşınmazların fiili envanterini kural olarak maliyet bedeli üzerinden, maliyet bedeli belirlenemeyenlerin ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara almaları,

- Taşınmazların rayiç değerinin; maliki kamu idaresince, başka bir kamu idaresinin yönetiminde veya kullanımında olanların ise bu idarelerce tespit edilmesi ayrıca,

taşınmazların kayıtlara alınan değerinin Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre güncellenmesi,

- Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187 nci maddesine göre, maddi duran varlıklar hakkında, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in ilgili hükümleri ile bu maddede geçen hükümlere göre işlem yapılmaktadır. Maddeye göre, edinilen maddi duran varlıklar, maliyet bedeli ile hesaplara alınması, bu Yönetmelik'in yürürlüğe girdiği tarihte mevcut olup hesaplarda yer almayan maddi duran varlıklardan envanter ve değerlemesi yapılanların ise muhasebe birimlerince ilgili maddi duran varlık hesabı ve net değer hesabına kaydedilmek suretiyle hesaplara alınması,

- Diğer taraftan, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 08.01.2018 tarihli ve 2018/11321 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Yönetmelik ile değiştirilen ve 01.01.2018 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlüğe giren "Maddi duran varlıkların kayıt değerleri" başlıklı 26'ncı maddesine göre, gerek yatırım ve gerekse kullanım amacıyla edinilen maddi duran varlıkların maliyet bedeliyle muhasebeleştirilmesi, herhangi bir maliyet yüklenilmeksizin edinilen maddi duran varlıkların ise gerçeğe uygun değeriyle muhasebeleştirilmesi, varlığın gerçeğe uygun değeri bilinmiyorsa idarece tespit edilen değerinin esas alınması,

gerekmektedir.

Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre gerçeğe uygun değer, piyasa koşullarında muvazaasız bir işlemde bilgili ve istekli taraflar arasında bir varlığın el değiştirmesi veya bir borcun ödenmesi için belirlenen tutarı ifade etmektedir.

Belediyeye ait taşınmazların tespit edilen değerlerinin muhasebe kayıtlarının yılı içinde yapılmaması sonucunda, 2019 yılı mali tablolarındaki 250-Arsa ve Araziler, 251-Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri ve 252-Binalar hesaplarında hatalı bilgi oluşmasına neden olunmuştur.

Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Satışı Yapılan Taşınmazların Kayıtlı Değeri Yerine Satış Bedeli Üzerinden Kayıtlardan Çıkarılması

2019 yılında yapılan taşınmaz satış ihalelerinde, satışı yapılan taşınmazların ilgili maddi duran varlık hesaplarındaki çıkış kayıtlarının taşınmazların kayıtlı değeri üzerinden değil satış bedeli üzerinden yapıldığı ve bu şekilde muhasebe kayıtlarına alındığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 189'uncu maddesinde 250 Arazi ve Arsalar Hesabının işleyişi düzenlenmiştir. Mezkur düzenlemeye göre taşınmaz satışlarına ilişkin yapılacak muhasebe kayıtlarında kayıtlı değer ile satış bedeli arasındaki olumlu fark 600 Gelirler Hesabında, kayıtlı değer ile satış bedeli arasındaki olumsuz fark ise 630 Giderler Hesabında gösterilmesi gerekmektedir.

İdare tarafından taşınmaz envanterinin sağlıklı bir şekilde çıkarılması, muhasebe ile taşınmaz bilgi sisteminin entegrasyonunun sağlanması, taşınmaz programı üzerinden taşınmazların kayıtlı değerlerinin açık bir şekilde yer almasını sağlayacak bilgilere yer verilmesi, satışı yapılan taşınmazların kayıtlı değerleri üzerinden kayıtlardan çıkarılması gerekmektedir. Bu durum hem taşınmazların kayıtlı değerleri üzerinden kayıtlarda izlenmesi hem de taşınmazlara yönelik mali nitelikteki işlemlerin mevzuata uygun şekilde yerine getirilmesi açısından önem arz etmektedir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Teşkilat Yapısında Mevcut Olmayan Kadroların İhdas Edilmesi Ve Bu Kadrolara İşçi Olarak İstihdam Edilen Personelin Görevlendirilmesi

Belediyede dolu müdür kadrolarına başka müdürün vekâlet ettirildiği, vekâlet ettirilen kişinin harcama yetkilisi olarak da görev yaptırıldığı, bu müdürlüklere Belediye Başkanı oluruyla Birim sorumlusu unvanı adı altında işçi personelin müdür gibi yönetici olarak görevlendirildiği, Başkanlık oluruyla norm kadro yönetmeliğinde yer almayan koordinatör unvanı adı altında kadro ihdas edilerek işçi personelin görevlendirildiği, birim müdürlerinin işçi statüsündeki koordinatörlerin bilgisi dahilinde işlem gerçekleştirdikleri görülmüştür.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 86'ncı maddesine göre, memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılmaları halinde yerlerine kurum içinden veya diğer kurumlardan veya açıktan vekil atanabileceği, yine boş kadrolara ait görevlerinde vekâleten gördürülebileceği belirtilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 31 ve 63'üncü maddelerinde, belediye bütçesiyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisi olduğu

ifade edilerek harcama yetkilisinin tanımı yapılmıştır. 5018 sayılı Kanun'a istinaden çıkarılmış olan 1 seri numaralı Harcama Yetkilileri Hakkında Genel Tebliğde harcama yetkililerinin belirlenmesi konusunda, bütçe sınıflandırmasının harcama yetkilisini belirleyen temel unsur olacağı ifade edilmiştir.

Anayasanın 128'inci maddesinde; "Devletin Kamu iktisadi Teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle yürütülür." denilmektedir. 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda da, süreklilik arz eden görevlerin memurlar eliyle yürütüleceği, aynı Kanun'un değişik 33'üncü maddesinde ise kadrosuz çalıştırılmayacağı hükümleri yer almaktadır.

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün 14.11.1994 tarihli ve 1568 Sayılı Genelgesinde, memurlar eliyle yürütülmesi gereken kamu görevlerinin yürütülmesinde işçi statüsünde personel istihdamının, Anayasa'nın 128/1, 657 sayılı Kanun'un 4'üncü Maddeleri ile Sayıştay 3. Dairesinin 1968/229 ve 1.dairesinin 1969/6978 gün ve sayılı kararları karşısında mümkün olmadığına işaret edilmekte, kadro konusu olan ve süreklilik arz eden görevlerde yevmiyeli personelin çalıştırılmayacağı hususuna açıklık getirilmiştir.

Sayıştay 1. Dairesinin 1969/6978 Sayılı ve 3. Dairesinin 1968/229 Sayılı Kararlarında da, kadro konusu olan ve süreklilik arz eden görevlerde yevmiyeli personelin çalıştırılmayacağı hususuna açıklık getirilmiştir.

Belediye Ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke Ve Standartlarına Dair Yönetmelik'e göre belediye teşkilatı hiyerarşik şekilde belediye başkanı, başkan yardımcıları, müdür, şef, memur unvanlarındaki kadrolardan oluşturulmuş olup birim sorumlusu yahut koordinatör adı altında bir kadro ihdas edilmemiştir.

Kurumsallaşmanın gerçekleşebilmesi için en temel unsurun kurallaşma olduğu gerçeğinden hareketle, belediye birimlerinin verimli olarak çalışabilmeleri ve üzerlerine düşen görevleri sağlıklı bir şekilde yapabilmeleri için görev, yetki ve sorumluluklarını bilmeleri gerektiği aşikârdır. Belediye teşkilatı içerisinde oluşturulan harcama birim müdürlüklerinin sürekli ve asli görevli kuruluşlar olması, en üst yöneticisi olarak harcama yetkililerinin güven ve istikrar içerisinde görev yürütülebilmeleri için, birimlerin başındaki müdürlerin memuriyet güvencesi ile çalışması gerekmektedir.

Müdür kadrolarında bulunan kişiler mevcut iken ve 657 sayılı Kanun'un 86'ncı maddesinde sayılan haller dışında o kadrolara vekâleten görevlendirme yapılamayacağı açıktır. Dolu kadroya vekâleten görevlendirme yapılamayacağından dolayı harcama yetkililiğini de vekâleten görevlendirilen yerine asıl kadroda bulunanın kullanması gerekir. Kişiler görevden alınmadığı ve bu kadrolar boş olmadığı sürece yetkinin vekâleten görevlendirilen kişilerce kullanılması mümkün değildir.

İzmit Belediyesinin teşkilat yapısı incelendiğinde; izin, geçici görev, disiplin cezası veya görevden uzaklaştırma olmaksızın dolu müdür kadrolarına harcama yetkililiğini kullanabilmesi için başka müdürler vekaleten görevlendirilmekte aynı zamanda bu şekilde vekil görevlendirilen müdürlüklere işçi kadrosunda istihdam edilen personel, belediye başkanının oluruyla "birim sorumlusu" olarak görevlendirilmektedir. Belediye başkanı oluruyla; mevzuatta yeri olmayan ancak uygulamada hiyerarşik olarak belediye başkan yardımcısı ile aynı konuma denk gelen "Koordinatör" unvanıyla kadrosu işçi olan personel görevlendirilmiş ve birim müdürlerinin bu koordinatörlerin bilgisi dahilinde çalışacağı talimatı verilmiştir. Mevzuatta öngörülme kadroların ihdas edilmiş gibi davranılarak iş ve işlemlerin kararlarını işçilere aldırarak imzaların memurlar tarafından atılması, işçilerin memurların amiri olacak şekilde hiyerarşik yapıyı bozan bu uygulamalar yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine açıkça aykırıdır.

Belediyenin; yetki ve sorumluluğun birbirinden ayrılacak şekilde yukarıda açıklanan mevzuat hükümlerine aykırı olacak şekilde teşkilatlanması; kurumsallaşmayı engellediği gibi kurum içinde mali kontrolü zayıflatıp riskleri çoğaltacağı, personelin kariyer planlarını ertelemesi ya da bırakması suretiyle personelin motivasyonunda ve veriminde düşüşe sebep olacağı bunun da kurumun kaliteli çıktı üretebilmesi için gerek duyduğu kaliteli insan kaynağını yitirmesine sebebiyet vereceğinden yukarıda bahsedilen hatalı uygulamaların mevzuata uygun hale getirilmesi gerekmektedir.

Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Sınavı Açılmadan Zabıta Müdürlüğü Kadrosu Kullanılarak Diğer Müdürlüklere Sınavsız Atama Yapılması

İzmit Belediyesince bazı memurların önce zabıta müdürlüğü kadrosuna atandığı, sonrasında ise Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik kapsamındaki müdür kadrolarına sınav yapılmadan atamalarının yapıldığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik'in, 21'inci maddesinde, zabıta personelinin görevde yükselme işlemlerinin ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütüleceği ifade edilmiştir

11.04.2007 gün ve 26490 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Belediye Zabıta Yönetmeliği'nin "Görevde Yükselme Esasları" başlıklı 6'ncı "Görevde Yükselme Şartları" başlıklı 17'nci maddesinin birinci fıkrasında daire başkanı ve zabıta müdürü dışındaki zabıta teşkilatı kadrolarının atanma şartları açıklanmış, ikinci fıkrasında ise bu şekilde bir ayırım yapılmaksızın belediyelerin atanılacak görevin niteliği itibariyle aranacak hizmet sürelerini 657 sayılı Kanun'un 68'inci maddesinin (B) bendi hükümlerine göre değerlendirerek kendi kurumlarında ve diğer kurumlarda geçen hizmet sürelerini dikkate alacağı, bu sürelerin en az iki yılının zabıta teşkilatında geçmiş olmasını şart koşturmuştur.

Belediye Zabıta Yönetmeliği'nin 9, 17, 40 ve 49'uncu maddelerinin iptali istemiyle açılan davada Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun Esas no.2010/2799 ve Karar No.2013/4540 sayılı kararında,

"Belediye Zabıta Yönetmeliğinin 17 maddesinin 1 fıkrasında. "Bu Yönetmeliğin 6ncı maddesinde sayılan unvanlardan daire başkanı ve zabıta müdürü dışındaki kadrolara yapılacak atamalarda aşağıdaki şartlar aranır" hükmüne yer verilerek, zabıta şube müdürü, zabıta amiri ve zabıta komiserinden ayrı olarak zabıta daire başkanı ve zabıta müdürü görevde yükselmenin dışında tutulmuştur. Ancak aynı maddenin son fıkrasında. "Belediyeler, atanılacak görevin niteliği itibariyle aranacak hizmet sürelerini. 657 sayılı Kanununun 68 inci maddesinin (B) bendi hükümlerine göre değerlendirerek kendi kurumlarında ve diğer kurumlarda geçen hizmet sürelerini dikkate alarak belirlerler Bu sürelerin en az iki yılının zabıta teşkilatında geçmiş olması şarttır." ibaresine yer verilmiş, böylece zabıta daire başkanı ya da zabıta müdürü olarak atanacak kişilerin de hizmet süreleri yönünden 657 sayılı Yasanın 68. maddesinin (B) bendinde yer alan şartları taşımaları yanında ayrıca en az iki yıl zabıta teşkilatında çalışmış olmaları gerektiği düzenlendiğinden davacının bu iddiasına da itibar edilmemiştir."

denilmiştir.

Yukarıda yer alan düzenlemelere göre zabıta müdürüne ilişkin atama Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik'e tabi değildir. Ancak yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri ve Danıştay İdari Dava Daireleri

Kurulunun kararındaki gerekçe birlikte değerlendirildiğinde belediye zabıta müdürlüğüne yapılacak atamalarda 657 sayılı Kanun'un 68'inci maddesinin (B) bendinde yer alan şartların yanında ayrıca en az iki yıl belediye zabıta teşkilatında çalışmış olmak şartının da sağlanmış olması gerekmektedir.

Zabıta müdürlüğü kadrosuna son bir yıl içerisinde 6 farklı kişinin atandığı görülmüştür. Ataması yapılan memurların hizmet cetvelleri incelendiğinde zabıta teşkilatında daha önce çalışmaları bulunmamaktadır. Yapılan atamalar incelendiğinde; atamaların müdürlük kadrosuna sınavsız olarak atama yapılmasının bir yolu olarak kullanıldığı, zabıta müdürü olarak atanan kişilerden, 10.12.2018- 31.12.2018 tarihleri arasında görev yapan kişinin daha sonradan başka bir müdürlük kadrosuna atandığı ve başka bir kamu kurumuna naklen tayin olduğu, 31.12.2018 – 14.01.2019 tarihleri arasında görev yapan kişinin daha sonradan başka bir müdürlük kadrosuna atandığı, 14.01.2019 – 28.01.2019 tarihleri arasında görev yapan kişinin daha sonradan başka bir müdürlük kadrosuna atandığı, 28.01.2019 – 11.02.2019 tarihleri arasında görev yapan kişinin daha sonradan başka bir müdürlük kadrosuna atandığı, 11.02.2019 – 25.02.2019 tarihleri arasında görev yapan kişinin daha sonradan başka bir müdürlük kadrosuna atandığı, 25.02.2019 – 11.03.2019 tarihleri arasında görev yapan kişinin daha sonradan başka bir müdürlük kadrosuna atandığı görülmüştür.

Bu şekilde bir uygulama 657 sayılı Kanun'un belirttiği kariyer ve liyakat ilkelerine aykırıdır. Zabıta ve itfaiye müdürlükleri acil olarak daimi hizmet vermesi gereken makamlar olduğu için boş kalmaması adına "Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik" hükümlerinden ayrı değerlendirilerek sınav şartı aranmamıştır. Hal böyle iken, 6 ayrı personeli kısa sürelerle zabıta müdürü yapıp sonra başka müdürlüklere atamak yukarıda bahsedildiği üzere kanunun verdiği hakkın kötüye kullanılması olup bunu da hukuk düzeni korumaz. Burada gerçek irade, ilgili personeli sınavsız müdür kadrosuna atamak olup bu personelin önce zabıta müdürlüğüne atanıp sonra başka müdürlüklere geçmeleri muvazaa kanaati oluşturmaktadır.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Özel Kalem Müdürlüğü Kadrosuna Yapılan Atamaların Memuriyete Sınavsız Giriş Yöntemi Olarak Kullanılması

Belediye başkanlığının özel kalem müdürlüğüne yaptığı atamaların mevzuatın düzenleniş amacına aykırı olarak, memuriyete sınavsız giriş yöntemi olarak kullanıldığı görülmüştür.

Devlet Memurları Kanun'u; atanma, sınavlar, kademe ilerlemesi ve derece yükselmesine ilişkin hükümleriyle bağlı olmaksızın bazı görevlere memur atanabileceğini kabul etmiştir. Kamu yönetiminde siyasi ve idari açıdan özellik taşıyan bazı görevlere yine belli bazı siyasi ve idari nedenlerle personel rejimine bağlı kalmaksızın memur atanabilme olanağı sağlayan bu gibi görev kadrolarına "istisnai memuriyetler" adı verilmektedir.

657 sayılı Kanun'da istisnai memuriyet olarak sayılan özel kalem müdürlüğü kadrosu hususunda İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğüne 03.06.2009 tarih ve B.05.0.MAH.0.08.01.00/900-14626 sayılı Genelge yayımlanmış ve söz konusu kadroya yapılacak atamalara ilişkin bir takım düzenlemeler getirilmiştir. Söz konusu Genelgede; özel kalem müdürlüğü kadrolarına atanacakların, öncelikle belediyede çalışan memurlar ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan memurlar arasından seçilmesinin esas olduğu, memurlar arasından yapılacak atamalarda, Bakanlık izninin alınmayacağı, Özel kalem müdürlüğü kadrolarına yapılacak açıktan atamaların ise Bakanlık izni ile yapılacağı belirtilmiştir. Ayrıca, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 59'uncu maddesi kapsamında tanınan atama yetkisinin, sınırsız bir yetki olmadığı, bu yetkinin memuriyete sınavsız girişin bir yönetimi gibi kullanımına hukuken imkân bulunmadığı, bu sebeple, özel kalem müdürlüğü kadrolarına atanacakların seçiminde, belediye başkanlarının bir seçim dönemi boyunca çalışabilecekleri ehliyet ve liyakat sahibi kişileri seçmelerinin esas olduğunun altı önemle çizilmiştir.

Sayıştay Genel Kurulunun 04.04.2005 tarih ve 5119/1 karar no.lu Kararında; açıktan istisnai memuriyete atanan kişinin diğer memur kadrolarına atanması hususunda, bu kadrolar için açılan sınavlara girmiş ve başarılı olmuş kişilerin atanmayı bekledikleri bir durumda, bu sınavlara girmeyen kişilerin istisnai memurluklar kullanılarak diğer memurluk kadrolarına atanmalarının, sınavlara girmiş ve başarılı olmuş kişiler aleyhine haksız bir durum yarattığı ve durumun Anayasanın kişilerin kanun önünde eşitlik ve kamu hizmetine girmede eşitlik ilkelerini ihlal edici nitelikte olduğu vurgulanmıştır. Sonuç olarak, sadece hizmetin gereği olarak kullanılması gereken istisnai memurluk kadrolarının devlet memurluğuna girmede esas olan sınav sistemini aşmaya yönelik olarak kullanılmasının, devlet memurluğu kadrolarına liyakat esasına uymayan ve bu kadroların gerektirdiği niteliklere sahip olmayan kişilerin atanmasına imkan sağlayabileceği ifade edilmiş, devlet memurluğu alımı için açılan sınavlara katılmadan ve dolayısıyla bu sınavlarda başarılı olunmadan istisnai memuriyet kadrolarından diğer memurluk kadrolarına atanma hususunun uygulama ve sonuçları bakımından Hazine menfaatlerini zarara uğraticı nitelikte bulunduğu karar verilmiştir.

Hal böyleyken, belediye başkanının bir seçim döneminde görevde bulunduğu sürede, özel kalem müdürlüğü kadrosuna 11 farklı kişinin atandığı, bu atamaların tamamının açıktan atama yapılması suretiyle gerçekleştirildiği görülmüştür. Yapılan atamalar incelendiğinde; açıktan yapılan atamaların memuriyete sınavsız girişin bir yolu olarak kullanıldığı kanaati oluşturacak şekilde, özel kalem müdürü olarak açıktan atanan kişilerden, 25.04.2014 – 28.04.2014 tarihleri arasında görev yapan kişinin memur kadrosuna atandıktan sonra naklen başka bir kamu kurumuna tayin olduğu, 14.11.2014 - 05.01.2015 tarihleri arasında görev yapan kişinin eğitimci kadrosuna atandığı, 05.01.2015 – 16.01.2015 tarihleri arasında görev yapan kişinin memur kadrosuna atandıktan sonra naklen başka bir kamu kurumuna tayin olduğu, 27.07.2015-15.12.2015 tarihleri arasında görev yapan kişinin tekniker kadrosuna atandıktan sonra başka bir kamu kurumuna tayin olduğu, 7.12.2016 – 16.12.2016 tarihleri arasında görev yapan kişinin eğitimci kadrosuna atandıktan sonra naklen başka bir kamu kurumuna tayin olduğu, 13.09.2017 – 13.10.2017 tarihleri arasında görev yapan kişinin şef kadrosuna atandığı, 08.06.2018 – 27.08.2018 tarihleri arasında görev yapan kişinin memur kadrosuna atandıktan sonra başka bir kamu kurumuna naklen tayin olduğu, 27.08.2018 – 14.09.2018 tarihleri arasında görev yapan kişinin ise mühendis kadrosuna atandığı görülmüştür.

Sonuç itibariyle, özel kalem müdürlüğüne yapılan atamalarda; öncelikle Belediyede çalışan memurlardan ya da diğer kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan memurlardan olması gerekliliğine uyulmadığı, bir seçim dönemi boyunca çalıştırılması esasına riayet edilmeyerek bu kadronun memuriyete sınavsız atama yolu olarak kullanılabilir hale geldiği, görevde yükselme ve unvan değişikliği esaslarına tabi olan memur kadrolarına atanmanın bir yolu olarak görüldüğü, bu suretle kanun önünde eşitlik, kamu görevine girmede eşitlik ve liyakat ilkesine aykırı bir durum oluşturulmaktadır.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: İş Kanunu'na Tabi Olarak Çalışan İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullanılmaması

Kurum tarafından 4857 sayılı Kanun kapsamında çalışan işçilerin yıllık izinlerinin düzenli bir şekilde kullanılmadığı, kurum bünyesinde çalışan 171 işçinin toplam 15684 gün kullanılmamış yıllık izni bulunduğu tespit edilmiştir.

Anayasa'nın 50'nci maddesinde; dinlenmenin çalışanların hakkı olduğu ve ücretli yıllık izin hakları ve şartlarının kanun ile düzenleneceği ifade edilmiştir.

Anayasa'da yer verilen bu hüküm doğrultusunda 4857 sayılı İş Kanunu'nun; “Yıllık Ücretli İzin Hakkı ve İzin Süreleri” başlıklı 53'üncü maddesinin birinci fıkrasında işyerinde işe başladığı günden itibaren, deneme süresi de içinde olmak üzere en az bir yıl çalışmış olan işçilere yıllık ücretli izin verileceğine ilişkin düzenlemeye yer verilmiştir.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği, 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu, 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği, 60'uncü maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık iznin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şekli Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle gösterileceği belirtilmiş, 03.03.2004 tarih ve 25391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmelik'inde de Kanun'a uygun olarak yıllık izinlerin kullanımı ile ilgili düzenlemeler yapılmıştır.

Ayrıca 4857 sayılı Kanun'un “Yıllık ücretli izin hükümlerine aykırılık” başlıklı 103'üncü maddesinde 59'uncu madde gereğince hak edilmiş izni kullanmadan iş akdinin sona ermesi halinde bu izne ait ücreti ödemeyen veya 60'uncü maddede belirtilen Yönetmelik'in esas ve usullerine aykırı olarak izni kullandırmayan veya eksik kullandıran işveren veya işveren vekiline bu durumda olan her işçi için ikiyüzdoksanbeş Türk Lirası idari para cezası verileceği hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer alan düzenlemelere göre işçiler yıllık izin haklarından feragat edemezler. İşçilerin emekli olduklarında veya herhangi bir şekilde iş akitleri sona erdiğinde mevzuat hükümleri gereği yıllık izin hakları ücrete dönüşmektedir. Yıllık izin karşılığı yapılacak olan bu ücret ödemesi de işçinin son ücreti üzerinden olacağı için işçinin eline çok yüksek miktarlarda ücret geçebilmektedir. Bu uygulama da işçilerin yıllık izinlerini kullanmaktan ziyade son ücretleri üzerinden karşılığını almalarına neden olmaktadır. Ancak bu durum idareler adına daha fazla külfet getirici bir durum olabilmektedir. Zira anayasal bir hak olan yıllık izinlerin kullandırılmaması durumunda idareler 4857 sayılı İş Kanunu'nun 103'üncü

maddesi gereğince idari para cezası ile karşı karşıya kalabilecektir. Ayrıca biriken yıllık izin sürelerinin ücrete dönüşmesi halinde idare açısından çok yüksek miktarlarda ödeme yapma durumu ortaya çıkacaktır.

Kurum tarafından; işçilerin anayasal olan dinlenme ve yıllık ücretli izin haklarının düzenli bir şekilde kullanması sağlanmalı ve böylece kurumun kullanılmayan yıllık ücretli izinler nedeniyle büyük bir borç yükü altına girmesi engellenmelidir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: İşçilere Yıllık Fazla Çalışma Sınırı Olan 270 Saatin Üzerinde Fazla Çalışma Yaptırılması

İzmit Belediyesinde görevli bazı işçilere 4857 sayılı İş Kanunu'na aykırı olarak bir yıl içerisinde iki yüz yetmiş saati aşacak şekilde fazla çalışma yaptırıldığı görülmüştür.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 41'inci maddesinin 8'inci fıkrasında; fazla çalışma süresinin toplamının bir yılda 270 saatten fazla olamayacağı ifade edilmiştir.

İş Kanununa İlişkin Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma Yönetmeliği'nin "Fazla Çalışmada Sınır" başlıklı 5'inci maddesinin 1'inci fıkrasında da fazla çalışma süresinin toplamının bir yılda 270 saatten fazla olamayacağı ve bu süre sınırının işyerlerine veya yürütülen işlere değil işçilerin şahıslarına ilişkin olduğu açıklanmıştır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere; yıllık 270 saatin üzerinde fazla çalışma yaptırılması kanun ve yönetmeliğe aykırı bir işlemdir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Sosyal Denge Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümler Konulması ve Sözleşme Süresinin Mahalli İdareler Seçim Tarihini Geçmesi

Kurum ile en çok üyeye sahip kamu görevlileri sendikası arasında imzalanan ve 01.01.2018 ile 31.12.2019 tarihleri arasında geçerli olan sosyal denge sözleşmesinin incelenmesi neticesinde; söz konusu sözleşmede mevzuata aykırı hükümlerin yer aldığı görülmüştür. Söz konusu aykırılıklara ilişkin detaylı açıklamalara aşağıda maddeler halinde yer verilmiştir.

a) Sosyal Denge Sözleşmesine Konusu Dışında Hükümler Konulması

Sosyal denge sözleşmesinin “*Aylık Sosyal Denge*” başlıklı 6’ncı maddesinde;

“...
1) *Eğitim-öğretim dönemi başında (Eylül) eğitim gören çocuğa sahip olan her bir memura (çocuk sayısına bakılmaksızın) eğitim yardımı olarak 230.-TL,*

... ödenir .” denilmektedir.

Mahalli idarelerde düzenlenen sosyal denge sözleşmelerinin yasal dayanaklarını oluşturan gerek 4688 sayılı Kanun’un 32’nci maddesinde gerekse de 375 sayılı KHK’nın Ek 15’inci maddesinde; belediyelerin kadro ve pozisyonlarında istihdam edilen kamu görevlilerine hangi usul ve esaslarda sosyal denge tazminatı ödenebileceği, ödenecek tazminatın aylık tavan tutarının nasıl belirleneceği ile ilgili hükümlere yer verilmiş, bunun dışında çeşitli düzenlemeler yapılabileceğine ilişkin bir kayda yer verilmemiştir.

Ayrıca, 4688 sayılı Kanun’un 32’nci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde sosyal denge sözleşmesinin 4688 sayılı Kanun kapsamında toplu sözleşme olarak sayılamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Yukarda yer verilen mevzuat hükümlerinden de açıkça anlaşılacağı üzere belediye başkanı ile sendika temsilcisi sadece ödenecek olan sosyal denge tazminat tutarını kanuni sınırlarda tespit etmek üzere yetkilendirilmiştir. Bunun dışında sözleşme hakkını toplu sözleşme gibi düşünmek ve sözleşme metnine yetkilendirilen husus dışında başkaca hükümler koymak yersizdir.

Bu bağlamda imza altına alınan sosyal denge sözleşmesinin yukarıda yer verilen hükmü sosyal denge sözleşmesinde yer almaması gereken ve bu yönüyle yasal dayanaktan yoksundur.

b) Sözleşme Süresinin Mahalli İdareler Seçim Tarihini Geçmesi

4688 sayılı Kanun’un 32’nci maddesinin ikinci fıkrasında; yapılacak sözleşmenin, toplu sözleşme dönemi ile sınırlı olarak uygulanacağı ve sözleşme süresinin hiçbir şekilde izleyen mahalli idareler genel seçim tarihini geçmeyeceği ifade edilmiştir.

Toplu sözleşmenin mahalli idareler genel seçim tarihini geçemeyeceği ifade edildiği halde, İdare tarafından imzalanan sözleşmenin yürürlük tarihinin 01.01.2018 – 31.12.2019 olarak belirlendiği görülmüştür.

Yukarıda yer alan yürürlük süresi ise 31.03.2019 tarihinde yapılmış olan yerel seçim tarihini geçmektedir. Bu şekilde yapılan sözleşme ile hem bir sonraki seçimle yönetime gelecek idarecilerin yetki alanına girmek hem de personel ile idare arasında ihtilafli hale düşmek sonucu ortaya çıkacağından mevzuata aykırı bu çeşit uygulamalardan kaçınılması gerekmektedir.

Yukarıda bahsi geçen açıklamalar neticesinde, İdare ile yetkili sendika arasında imzalanan sosyal denge sözleşmesinin yasalarla sınırlanan çerçevede tanzim edilmesi ve sözleşme süresinin belirlenmesinde mevzuata uygun hareket edilmesi önem arz etmektedir.

Bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Doğrudan Temin ile Yapılan Mal Alımlarının Kamu İhale Kanunu'nun Belirlediği % 10 Sınırını Aşmasına Rağmen Kamu İhale Kurumunun Uygun Görüşünün Alınmaması

4734 sayılı Kamu İhale Kanun'unun 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitlerin aşılmasına rağmen, Kamu İhale Kurulundan uygun görüş alınmadığı görülmüştür.

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinde; yapılacak ihalelerde açık ihale ve belli istekliler arasında ihale usullerinin temel usuller olduğu, "İdarelerce Uyulması Gereken Diğer Kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin (1) bendinde ise Kanun'un 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bu amaçla konulacak ödeneklerinin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadıkça aşılmayacağı ifade edilmiştir.

Yukarıda yer alan madde hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin harcamaların 4734 sayılı Kanun'da belirtilen temel ilke ve usullere uygun şekilde ve öncelikle açık ihale usulü ile yapılmasının, esasen bir ihale usulü olmayan 22/d doğrudan temin uygulamasına kurumların daha sınırlı hallerde başvurularının amaçlandığı görülmektedir.

Ancak İzmit Belediyesi hesaplarında yapılan incelemede, kurumun 2019 yılında; mal alımları ödeneği 19.777.000 TL, doğrudan teminle alınan malların toplam tutarı 5.395.916,31 TL olarak ibraz edilmiş olup bu tutarın bütçede ayrılan ödeneğin %27,28'ine tekabül ettiği,

buna rağmen idarenin %10'u aşan kısım için Kamu İhale Kurumu'ndan uygun görüş alınmadığı tespit edilmiştir.

Mal alımlarında öngörülen üst sınırın aşılmasına rağmen uygun görüş alınmamasının mevzuata aykırı olduğu, mevzuatta emredici hüküm niteliği taşıyan düzenlemelere riayet edilmesinin gerekli olduğu değerlendirilmektedir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 8: Bütçe Gelir Kesin Hesap Cetvelini Oluşturan Gelir Kalemlerinden Bazılarının Tahakkuk Tahsilat Oranının Düşük Seviyede Gerçekleşmesi

Yapılan denetim ve incelemeler sonucunda tahakkuku yapılan bazı gelir kalemlerinin tahsilat oranlarının düşük olduğu görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri" başlıklı 38'inci maddesinde belediye başkanına, belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek, belediyenin hak ve menfaatlerini korumak, belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek gibi görevler vermiş ve bu hususlarda belediye başkanına sorumluluk yüklemiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun "Muhasebe Hizmeti ve Muhasebe Yetkilisinin Yetki ve Sorumlulukları" başlıklı 61'inci maddesinde; gelirlerin ve alacakların tahsili işlerinin muhasebe yetkilisinin yürüteceği ve bu işlerin yapılmasından sorumlu tutulacağı, 38'inci maddesinde de kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanların, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumlu oldukları, ifade edilmiştir.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre; amme alacaklarına ilişkin olarak amme borçlusuna bir "ihbarname" düzenlenmeli ve tebliğ edildikten sonra 1 ay içinde ödeme yapılması istenmelidir. Buna rağmen ödeme yapılmazsa borçluya, 7 gün içinde borçlarını ödemesi veya mal bildiriminde bulunması için bir "ödeme emri" düzenlenerek tebliğ edilmelidir. Düzenlenen ödeme emrinde kişiye, borcunu zamanında ödemez veya mal bildiriminde bulunmazsa borcunun cebren tahsil edileceği ve mal bildiriminde bulununcaya kadar üç ayı geçmemek üzere hapis ile cezalandırılacağı, mal bildirimini gerçeğe aykırı surette yaptığı takdirde ise 3 aydan 1 yıla kadar hapis ile cezalandırılacağı bildirilmelidir. Ödeme emri üzerine hala ödeme yapılmamış ise "Haciz Varakası" düzenlenmeli ve haciz işlemlerine başlanmalıdır. Bununla birlikte istenen bilgileri

zamanında vermeyenler için hem adli para cezası hem de hapis cezası öngörülmüş, bu suçların takibi için ise idarenin o mahaldeki en büyük memuruna Cumhuriyet Savcılığına ihbar yükümlülüğü getirilmiştir.

Yukarıda anılan Kanun hükümleri birlikte değerlendirildiğinde üst yönetici ve muhasebe yetkilisine gelirlerin toplanması konusunda bir takım sorumluluklar yüklenmiş olmasına rağmen, önceki yıldan devir, cari yıl tahakkuk ve tahsilat oranları incelendiğinde kurumun toplam tahsilatının yaklaşık olarak aşağıdaki tabloda görüleceği üzere düşük bir oranda gerçekleştiği görülmüştür. Tahsilat oranlarının düşük seviyede gerçekleşmemesi için tahsil ve takip hususunda yukarıda mezkûr mevzuat hükümleri doğrultusunda hareket edilmesi gerekmektedir.

Tablo 3: Tahsilat Oranı Düşük Vergiler

Gelir Çeşidi	Tahakkuk	Tahsilat	Tahsilat Oranı (%)
Çevre Temizlik Vergisi	3.263.265,68	970.585,27	%29.74
İlan ve Reklam Vergisi	645.077,50	222.334,17	%34,47
Eğlence Vergisi	180.728,10	103.831,63	%57

BULGU 9: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsil Edilmemesi

Belediye mücavir alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

Sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gercin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili geçiş hakkına, bu hakka ilişkin uygulanacak ücret tarifesine ve Yönetmelik kapsamındaki işlemlerin denetlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla 27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gercin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik elektronik haberleşme altyapısı, elektronik haberleşme şebekesi, geçiş hakkı, geçiş hakkı sağlayıcısı, işletmeci, geçiş hakkı ücreti ve geçiş hakkı ücret tarifesi gibi birçok kavramı tanımlamış bulunmaktadır.

Yine aynı Yönetmelik'te işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları, Yönetmelik'te belirlenen ilkeler doğrultusunda serbestçe yapabileceği, geçiş

hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin sözleşmede yer alacağı hüküm altına alınmış ve ayrıca 01.01.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere geçiş hakkı ücretleri tarifesi Yönetmelik'e eklenmiştir.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler ve açıklamalar çerçevesinde, Belediye tarafından 2019 yılı içerisinde altyapı geçiş hakkı bedeli olarak hiçbir tahsilat yapılmaması sonucu kurumun ciddi bir gelirden mahrum bırakıldığı düşünülmektedir.

Belediyenin, söz konusu gelirin tahsili için gerekli idari ve yasal işlemlere başladığı ancak bu işlemlerin henüz sonuçlanmadığı anlaşılmıştır.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 10: İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatı Almadan Faaliyette Bulunan İşyerlerine İlişkin Kapatma Kararı Yerine Süre Tanınarak İhtar Edilmesi

Belediye tarafından işyeri açma ve çalışma ruhsatı almadan faaliyette bulunan işyerlerine ilişkin mevzuatında belirtilen kapatma kararının yerine süre tanınarak ihtar edildiği görülmüştür.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in "İşyeri Açılması" başlıklı 6'ncı maddesinin 1'inci fıkrasında; yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyerinin açılmayacağı, işyeri açma ve çalışma ruhsatı almadan açılan işyerlerinin ise yetkili idare tarafından kapatılacağı ifade edilmiştir.

İzmit Belediyesinde yapılan denetimlerde; ruhsatsız çalıştırılan işyerleri tespit edildiği halde 10 gün süre tanınarak ihtar edilmektedir. Verilen sürenin sonunda ruhsat alınmaması durumunda 7 günlük bir ek süre daha tanınarak ikinci kez ihtar edildikten sonra ikinci süre uzatımının sonunda ruhsat alınmaması halinde işyeri mühürlenmektedir.

Belediyenin bahsedilen Yönetmelik'teki hükmü uygulamak yerine yetkisi olmadığı halde ihtar vermesi yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine aykırılık oluşturmaktadır.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 11: Gecekondu Kanunu Hükümlerine Göre Oluşturulması Gereken Fon Hesabının Oluşturulmaması

Muhasebe kayıtları ve mali tablolarının incelenmesi neticesinde, 775 sayılı Gecekondu Kanunu'nda belirtilen nitelikte bir fon hesabının oluşturulmadığı görülmüştür.

4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un "Taksitle Ödeme, Satış Bedelinden Pay Verilmesi, Belediyelere Devir" başlıklı 5'inci maddesinde; Belediye mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısmından öncelikle yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla %10'u ilgili belediyenin 775 sayılı Gecekondu Kanun hükümlerine göre oluşturulan fon hesabına aktarılacağı, kalan kısmından ise ilgili belediyeye %30, varsa büyükşehir belediyesine %10 oranında pay verileceği ifade edilmiştir.

775 sayılı Gecekondu Kanun'unun "Fonların Teşkili ve Kullanılması" başlıklı 12'nci maddesinde; belirtilen kaynaklardan sağlanacak gelirlerin, Türkiye Emlak Kredi Bankasında, ilgili belediyeler adına açılacak özel hesaplarda toplanacağı, 13'üncü maddesinde ise bu fonlarda toplanan paraların nerelerde kullanılması gerektiği açıklanmıştır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere ilgili fonda biriken paralar 775 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesinde açıklanan yerlerde kullanılabilir, bunun dışındaki yerlerde kullanılamayacaktır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Belirli Bir Amaca Tahsisli Gelirler ve Alınan Paylar" başlıklı 18'inci maddesinde

"20/7/1966 tarihli ve 775 sayılı Gecekondu Kanununun 12 nci maddesi gereği kurulan fonda toplanacak paralar gelir bütçesinin ilgili bölümüne gelir kaydedilir. Diğer taraftan gider bütçesinin ilgili tertibine tahsis amacı doğrultusunda kullanılmak üzere ödenek konulur. Bu fondan yapılan harcamalarda 775 sayılı Kanunda belirtilen usul ve esaslar uygulanır."

Denilmektedir.

İzmit Belediyesine 2019 yılı içerisinde ve daha önceki yıllarda hazine tarafından yapılan taşınmaz satışlarından belediye adına ayrılan payların aktarılmasına rağmen bu paylardan %10 fon payı , %30 gelir payı ayırımına tabi tutulmadan tamamı bütçeye gelir kaydedilmiştir.

Gecekondu fon gelirlerinin gelir bütçesinin ilgili bölümüne kaydedilmesi, bankada ayrı bir hesapta izlenmesi, fon hesabında toplanan paraların faiz ve benzeri yatırım araçları ile değerlendirilmesi ve bu fonun sadece kanunda belirtilen işler için kullanılması gerekmektedir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Belediye Sınırları İçinde Bazı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının İnşaat ve Yapı Kullanım İzin Belgelerinin Bulunmaması	2014	Tam Olarak Yerine Getirildi	Denetimler esnasında benzer hatalı uygulamayla karşılaşılmamıştır.
Giriş Kaydı Yapılan Tüketim Malzemelerinin, Kullanılmış Olup Olmadığına Bakılmaksızın Aynı Yevmiye Kaydında 630 No'lu Hesaba Aktarılarak Giderleştirilmesi	2014	Tam Olarak Yerine Getirildi	Tüketim malzemelerinin giderleştirilmesi dönemler itibariyle gerçekleştirilmektedir. Denetimler esnasında benzer hatalı uygulamaya rastlanmamıştır.
Bozulan Yol ve Kaldırım Ücretlerinin Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması	2014	Tam Olarak Yerine Getirildi	2019 yılı denetimi kapsamında örneklem yoluyla belirlenen muhasebe kayıtlarının incelemelerinde benzer hatalı uygulamayla karşılaşılmamıştır.

Otopark Yönetmeliği'ne Göre Büyükşehir Belediyesinin Otopark Hesabına Gönderilmesi Gereken Bedelin Gönderilmemesi	2014	Tam Olarak Yerine Getirildi	Denetimler esnasında otopark bedellerinin büyükşehir belediyesine gönderildiği görülmüştür.
--	------	-----------------------------------	--

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>